

Proteklog mjeseca u Sarajevu je boravio Hans Küng, čuveni teolog i najistaknutiji zastupnik ekumenizma i projekta *svjetski ethos za svjetsku politiku i svjetsko gospodarstvo*. Na upriličenim promocijama njegovih ideja i knjiga, pored Künga svoja zapažanja o svjetskom ethosu za svjetsku politiku i za svjetsko gospodarstvo iznijeli su eminentni bosanskohercegovački intelektualci. Projekt *svjetski ethos* višestruko je izazovan, poticajan i zanimljiv. U svojim knjigama i obraćanjima Küng pledira za izgradnju jedne nove, etički zasnovane zajednice država, koja bi kao bitna načela svoga političkog i ekonomskog djelovanja primjenjivala minimum opće usvojenih etičkih propisa koje su zajedničke pripadnicima svih monoteističkih religija. Projekt *svjetski ethos za svjetsku politiku i gospodarstvo* ne zagovara brisanje i reduciranje dogmatskih posebnosti i razlika među različitim vjerama i kulturama. U tom projektu svi zadržavamo svoje vjerske i kulturne identitete, ali se svi pojedinačno sa etičkim zalihama iz vlastitih tradicija uključujemo u profiliranje jednog moralnijeg, pravednijeg i održivijeg života na zemlji.

S obzirom na globalnu važnost ovakvih ideja, odlučili smo da Vas u ovom broju časopisa „Novi muallim“ pobliže upoznamo sa intencijom i sadržajem projekta *svjetski ethos za svjetsku politiku i gospodarstvo*. U rubrici „Forum“ imate priliku čitati razmatranja ovog projekta u teorijskom i iskustvenom pogledu naših istaknutih intelektualaca. U svojoj knjizi *Svjetski ethos za svjetsko gospodarstvo* Hans Küng će, između ostaloga, naglasiti razloge isticanja vjerskog i duhovnog izvorišta za glavni „rezervoar“ iz kojeg se nadahnjuje ideja svjetskog ethosa. Vjere i vjerska učenja su, po Küngovom mišljenju, uprkos devijantnim razdobljima i zloupotrebama vjerskih institucija, pokazale da posjeduju nerazorive duhovne snage i veliki su vjerski uzori čovječanstva živjeli ethos. Duhovni autoritet koji isijava iz jednog Budhe, Konfučija, Isusa Krista ili Muhammeda a. s. nemoguće je nadomjestiti autoritetom bilo kojeg državnika ili filozofa. Projekt *svjetski ethos za politiku i gospodarstvo* polazi od činjenice da poštujući temeljne etičke vrijednosti: strahopoštovanje pred životom, ljudskost, uzajamnost, nenasilje, pravednost, snošljivost, partnerstvo i dr., čovječanstvo nužno dolazi do osjećaja za odgovornost. Ta odgovornost se prije svega odnosi na odgovornost za život u punom smislu te riječi: za život ljudi, biljaka, životinja. . . To je ujedno i odgovornost za dolazeće generacije i budućnost. To je, najzad, odgovornost za opstanak čovjeka i života na zemlji

Globalni ethos kojeg konzistentno i logički koherentno zagovara Küng polazi od stanovišta da je etika odgovornosti potpuno moguća i djelotvorna sa uvidom u ograničene i iznevjerene moći filozofije, znanosti i tehnike. Etički utemeljena saglasnost na globalnom nivou osigurala bi miran i siguran život na našem planetu. Prednosti ovog projekta sadržane su u činjenici da *svjetski ethos* ne diktira nove vrijednosti, ne zagovara pod plaštom globalizacije ili borbe za ljudska prava novi oblik hegemonije i imperijalizma. *Svjetski ethos* kao otvoreni sistem uključuje privrženost neupitnim i svim ljudima zajedničkim vrijednostima i „kao takav, ovaj projekat ostaje privlačan i poticajan za sve pojedince, skupine i zajednice koji smatraju da u političkom i ekonomskom djelovanju temeljni cilj i mjerilo ispravnoga trabaju biti moral i etika, a ne profit, korist i interes.